

Gdańsk, dnia 10 stycznia 2020 r.

Sygn. akt D 81/19

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego
Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku

w składzie :

Przewodniczący : Grażyna Gliniewicz

Członkowie : Joanna Ratasiewicz

Joanna Friedrich - Sarad

Protokolant : Dominika Wesołowska

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2020 r. w Gdańsku, na posiedzeniu jawnym odwołania J. M. od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 19.07.2019 r. o umorzeniu dochodzenia, w sprawie dotyczącej radcy prawnego O. S., na podstawie art. 437 § 1 kpk w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. 2018 r. poz. 2115 z późn. zm.)

postanawia

1/ uchylić zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku o umorzeniu dochodzenia z dnia 19.07.2019 r. i przekazać sprawę Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego do ponownego rozpoznania,

2/ kosztami postępowania obciążyć Okręgową Izbę Radców Prawnych w Gdańsku, uznając je za uiszczone.

Przewodniczący

Członkowie

/-/ Grażyna Gliniewicz

/-/ Joanna Friedrich – Sarad

/-/ Joanna Ratasiewicz

/-/ właściwe podpisy na oryginale

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 lipca 2019r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku po przeprowadzeniu dochodzenia na skutek skargi Pana J█████ M█████ na radcę prawnego O█████ S█████ na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 i 322 k.p.k. oraz art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych ((j.t. Dz.U. 2018, poz.2115) wskazanych w treści uzasadnienia – postanowił umorzyć dochodzenie w sprawie. Jak wynika z motywów uzasadnienia tegoż rozstrzygnięcia mając na uwadze fakt, że nie doszło do naruszenia zarówno ustawy o radcach prawnych jak i Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, należało umorzyć dochodzenie w sprawie., wobec stwierdzenia braku znamion przewinienia dyscyplinarnego.

Zgodnie z pouczeniem, pismem z dnia 16 września 2019r. Skarżący złożył odwołanie zatytułowane zażaleniem, od ww. postanowienia o umorzenia dochodzenia, które zaskarżył w całości i wniósł o uchylenie postanowienia, względnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Rzecznikowi Dyscyplinarnemu celem przeprowadzenia czynności procesowych wskazanych w zawiadomieniu i w treści zażalenia.

Pan J█████ M█████ zarzucił postanowieniu naruszenie przepisów art. 7 i 4 kpk, co doprowadziło do błędnych i przedwczesnych ustaleń faktycznych, przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia w postaci umorzenia dochodzenia oraz dowolnej ocenie nie w pełni zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez poczynienie bezzasadnych i wzajemnie sprzecznych ustaleń zakresie okoliczności istotnych dla sprawy i ustalenie, że nie doszło do naruszenia zasad etyki zawodu.

W uzasadnieniu Skarżący zarzucił Zastępcy Rzecznika, że ten nie przeprowadził dochodzenia w sposób umożliwiający dokonanie jakichkolwiek ustaleń, a podjęte czynności ograniczyły się do uzyskania stanowiska radców prawnych O█████ S█████ i B█████ J█████ D█████ przesłuchiwanym w charakterze świadków. Organ nie przesłuchał zawiadamiającego. W rezultacie uznał, że brak jest podstaw do przyjęcia aby postępowanie radcy prawnego nosiło znamiona przewinienia dyscyplinarnego. Nie przeprowadził dowodu z akt sprawy administracyjnej jak należy się domyślać dotyczącej odwołania Skarżącego ze stanowiska Szefa P█████ S█████ P█████. Ustaleń zaś dokonał na podstawie wątpliwych i tworzonych ad hoc dowodów i tu wskazał na oświadczenie radcy prawnego O█████ S█████ i zaświadczenie Prezesa Polskiego Stowarzyszenia P█████ M█████ (PSPM) w tej sprawie potwierdzającego świadczenie pomocy prawnej stowarzyszeniu przez radcę prawnego od 2015r. przy jednoczesnym braku innych dowodów na tę okoliczność takich jak umowa czy wypłata wynagrodzenia. Z tego powodu zażądał zobowiązania Prezesa PSPM do przedłożenia dowodów potwierdzających fakt zatrudnienia radcy prawnego w latach 2015-2017. Zdaniem Skarżącego w okresie prowadzenia korespondencji mailowej z radcą prawnym B█████ J█████ D█████ naczelnikiem wydziału prawno – organizacyjnego Urzędu M█████ w G█████ tj. w styczniu 2018r. O█████ S█████ nie posiadał pełnomocnictwa do reprezentowania PSPM, natomiast Rzecznik nie dociekał tej kwestii w

trakcie przesłuchania świadka B. J. [REDACTED] – D. [REDACTED]. Skarżący podważył także ustalenia w toku postępowania dotyczące opinii stowarzyszenia, której braki formalne według Zastępcy Rzecznika były przyczyną uchylecia kolejnych decyzji Dyrektora Urzędu M. [REDACTED] w G. [REDACTED] w sytuacji gdy orzeczenia były eliminowane jako nieodpowiadające prawu i niesłuszne. W dalszej części kwestionowane są ustalenia w zakresie charakteru powiązań między stowarzyszeniem a nadzorem nad pilotażem natomiast zdaniem Skarżącego kontakty pomiędzy ww. radcami dotyczyły załatwienia konkretnych dowodów w celu wydania kolejnej negatywnej decyzji wobec J. [REDACTED] M. [REDACTED]. Jego zdaniem akta sprawy nie zawierają całej korespondencji pomiędzy wyżej wskazanymi radcami co świadczy o zamiarze pozostawienia jej w tajemnicy. W opinii Skarżącego umorzenie postępowania było przedwczesne i stanowiło efekt solidarności korporacyjnej a nie rzetelnie przeprowadzonego dochodzenia. Materiał dowodowy nie został zgromadzony i zbadany w sposób wszechstronny.

Odwołanie należy uznać za uzasadnione.

Postanowienie Zastępcy Rzecznika o umorzeniu dochodzenia zostało wydane bez przeprowadzenia czynności wyjaśniających, które powinny stanowić podstawę orzeczenia.

Zastępca Rzecznika umorzył postępowanie stwierdzając m.in., że radca prawny był osobą uprawnioną do kontaktów z Urzędem M. [REDACTED] w G. [REDACTED] i proponował pełnomocnikowi tego urzędu rozwiązania w toku postępowania administracyjnego, którego PSPM było stroną tym samym, jego zdaniem, nie doszło do naruszenia zarówno ustawy o radcach prawnych jak i kodeksu etyki radcy prawnego.

Zdaniem Sądu Zastępca Rzecznika nie przeprowadził wystarczającego postępowania dowodowego w zakresie dotyczącym umocowania radcy prawnego do działania w imieniu PSPM w styczniu 2018r. tym bardziej, że stowarzyszenie było stroną w postępowaniu administracyjnym w sprawie odwołania Skarżącego z funkcji Szefa P. [REDACTED] S. [REDACTED] w którym dokument upoważniający radcę prawnego do reprezentowania nosił datę 6 kwietnia 2018r. Dlatego też Zastępca Rzecznika winien zażądać dokumentów na podstawie, których można by bez wątpliwości określić status prawny O. S. [REDACTED] w chwili zdarzenia. Jeżeli okaże się, że ww. nie był upoważniony do kontaktów z Urzędem M. [REDACTED] reprezentowanym przez naczelnika wydziału prawno – organizacyjnego to poddać jego działanie stosownej ocenie i kwalifikacji pod kątem popełnienia deliktu dyscyplinarnego mając na uwadze, że PSPM jako organizacja społeczno – zawodowa, według zeznań świadków, miała wydać bezstronną opinię w sprawie Skarżącego, wbrew twierdzeniom Zastępcy Rzecznika uprawnienia nadzorcze Dyrektora Urzędu M. [REDACTED] nie dotyczą stowarzyszenia. W tym miejscu należy również zgodzić się ze Skarżącym, że w związku ze zmianą przepisów w tym zakresie ww. nie była wymagana dla wydania decyzji o odwołaniu Szefa S. [REDACTED] P. [REDACTED] zatem ustalenia Zastępcy Rzecznika w tym zakresie są bezprzedmiotowe.

Ponadto Zastępca Rzecznika winien wyjaśnić czy radca działał w warunkach art. 57 Zasad Etyki Zawodu Radcy Prawnego, zgodnie z którym radcowie prawni powinni udzielać sobie pomocy i służyć radą w sprawach związanych z wykonywaniem zawodu, o ile nie szkodzi to interesom klienta albo nie przekracza granic pomocy grzecznościowej, jeśli okaże się, że radca prawny nie dysponował pełnomocnictwem do występowania w imieniu PSPM.

Nie można również pominąć faktu, jak wynika ze skargi, że radca prawny świadczył usługi na rzecz P.U.M. Unipil spółka z o.o., której współnikami są piloci pracujący w S. [REDACTED] P. [REDACTED] w G. [REDACTED] i zbadać czy O. S. [REDACTED] nie działał w sytuacji konfliktu interesów obsługując

jednocześnie PSPM i kontaktując się z naczelnikiem wydziału prawno – organizacyjnego Urzędu M[REDAKTED] w G[REDAKTED].

Należy wskazać, że niepopelnienie czynu, brak danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popelnienia, a także brak znamion czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k.), to stan braku tzw. faktycznej podstawy procesu (zob. Kodeks postępowania karnego. Komentarz, pod red. P. Hofmańskiego, s.143).

Zgodnie z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego albo ustawa stanowi, że sprawca nie popelnia przestępstwa. Podkreślić należy, że ustalenie negatywnej przesłanki procesowej nie daje organowi procesowemu wyboru. Ma on obowiązek umorzenia postępowania, gdyż postępowanie karne po jej ujawnieniu staje się niedopuszczalne. Zdaniem Sądu w toku dochodzenia taka przesłanka nie została ustalona a co za tym idzie orzeczono jak na wstępie.

Na powyższe postanowienie nie przysługuje środek odwoławczy.

Przewodniczący

Członkowie

/-/ Grażyna Gliniewicz

/-/ Joanna Friedrich – Sarad

/-/ Joanna Ratasiewicz

/-/ właściwe podpisy na oryginale